

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
**«АСОЦІАЦІЯ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ
ДОПОМОГИ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ»**
Non-government organization "Ukrainian Primary Care Cardiovascular
Association"

03037, Київ, пр. Лобановського 4Г, 50
Тел: +38 044 275-66-33, +38 067 444 55 77
E-mail: webmedfamily@gmail.com

4G, Lobanovskogoavp, 50, Kyiv, Ukraine
Tel: +38 044 275 66 33, +38 067 444 55 77
E-mail: webmedfamily@gmail.com

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Президент ГО «Асоціація
серцево-судинної допомоги
сімейної медицини»
Проф. Долженко М.М.

07.02.2022

**ПОЛОЖЕННЯ ПРО ОЦІНКУ ЗАХОДІВ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО
РОЗВИТКУ НА ОЗНАКИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ДОТРИМАННЯ
ПРИНЦИПІВ ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ**

«УХВАЛЕНО»

На позачерговому засіданні правління
ГО «Асоціація серцево-судинної
допомогі сімейної медицини»
протокол № 1/22 Від 07.02.2022 року

Київ 2022

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про оцінку заходів безперервного професійного розвитку на ознаки академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини (далі — Положення) ГО «Асоціація серцево-судинної допомоги сімейної медицини» визначає загальноприйняті норми здійснення освітньо-наукової діяльності здобувачами безперервного розвитку, вищої медичної освіти, а також педагогічними, науково- педагогічними, науковими працівниками та іншими категоріями учасників освітнього, наукового і просвітницького процесів (далі — учасники) з дотриманням основних моральних і правових стандартів академічної поведінки та принципу нетерпимості до порушень академічної доброчесності та принципів доказової медицини.

1.2. Положення розроблене відповідно до Конституції України, Цивільного кодексу України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», нормативно правових актів Кабінету Міністрів України, чинних наказів і рекомендацій Міністерства освіти і науки України, іншої загальнодержавної нормативної бази інших нормативно-правових актів, Статуту ГО «Асоціація серцево-судинної допомоги сімейної медицини»

1.3. Організація освітньо-наукової діяльності здобувачами безперервного розвитку, вищої медичної освіти, а також педагогічними, науково- педагогічними, науковими працівниками та іншими категоріями учасників освітнього, наукового і просвітницького процесів здійснюються з дотриманням принципів академічної доброчесності відповідно до цього Положення з урахуванням положень: — Закону України «Про освіту»; Закону країни «Про вищу освіту»; — Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної»; — Антикорупційного законодавства України — Інших нормативно-правових актів у сфері освіти і охорони здоров'я; — Інших локальних нормативних актів ГО «Асоціація серцево-судинної допомоги сімейної медицини»

1.4. Це Положення є основним нормативним документом, що регламентує дотримання принципів академічної доброчесності та дотримання принципів доказової медицини в ГО «Асоціація серцево-судинної допомоги сімейної медицини»

1.5 Метою цього положення є підтримка та розвиток сприятливих умов якісної підготовки висококваліфікованих фахівців, які демонструють морально- етичну поведінку, високої якості результатів наукової та науково-методичної діяльності учасників освітнього, наукового і просвітницького процесів, ефективної діяльності всіх учасників заходів БПР.

1.6. Положення регламентує види порушень академічної доброчесності, відповідальності за них, управління процесами забезпечення академічної доброчесності, а також основи поведінки всіх зацікавлених осіб.

1.7. Дотримання академічної доброчесності належить до основних засад забезпечення якості заходів БПР.

1.8. У цьому Положенні терміни вжито в такому значенні: автор — фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір; академічна доброчесність — сукупність етичних принципів та визначених законами правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень; ілюстративне запозичення — відтворення ілюстрації з першоджерела; парафраза- переказ виклад першоджерела своїми словами; першоджерело — безпосереднє джерело певних відомостей або оригінальна основоположна праця (опублікований текст інших авторів), що містив первинну інформацію; твір робота, матеріал — результат наукової, навчальної чи навчально- методичної діяльності конкретної особи (чи співавторства групи осіб), який представлено на паперових носіях або в електронному вигляді, у т.ч. у мережі Інтернет, (поширеними типами творів є такі: монографія, підручник, навчальний посібник, стаття, тези, препринт, автореферат і рукопис дисертації (дисертаційна робота), магістерська чи бакалаврська робота, курсова робота чи проект, реферат, есе, тощо); текстове запозичення — дослівне відтворення тексту першоджерела; унікальність

твору (роботи, матеріалу, тощо) — наявність в творі (роботі, матеріалі) текстів, таблиць, ілюстративних матеріалів, в яких відсутні запозичення чужих текстів чи парафрази; цитата — порівняно стислий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого (у т. ч. оприлюдненого у мережі Інтернет) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілишими власні твердження або для посилання на погляди іншого автора у автентичному формулюванні.

Доказова медицина (англ. Evidence-based medicine – медицина, що базується на доказах; науково обґрунтована медична практика) – підхід до медичної практики, при якому рішення про застосування профілактичних, діагностичних і лікувальних заходів приймаються виходячи з наявних доказів їх ефективності та безпеки, а такі докази піддаються пошуку, порівнянню, узагальненню та широкому розповсюдженню для використання в інтересах хворих

1.9. Академічна доброчесність є одним з етичних принципів ГО «Асоціація серцево-судинної допомоги сімейної медицини».

У розвиток етичних принципів основними засадами академічної доброчесної поведінки є: відповідальність – виконання взятих на себе зобов'язань, протистояння проявам академічної недоброчесності, демонстрація прикладів гідної поведінки, дотримання субординації; - довіра — впевненість в чесності всіх учасників освітнього, наукового, просвітницького процесів, можливість покластись один на одного, відсутність остраху, що результати діяльності можуть бути вкрадені, кар'єру спалюжено, а репутацію підірвано; - законність — дотримання кожним учасником освітнього, наукового, просвітницького процесів законів та стимулювання до цього інших; - мужність – здатність цілеспрямовано відстоювати ідеї поширення принципів академічної доброчесності в умовах стороннього тиску та демонстрація нетерпимості до порушень академічної доброчесності; - правдивість — прагнення до істини, вільне та відкрите поширення знань, їх безперервне надбання та збагачення; - прозорість — доступність та відкритість інформації, яка передбачає, що всі учасники освітнього, наукового, просвітницького процесів зобов'язані діяти відкрито, передбачувано, зрозуміло та в рамках закону; - чесність — систематичне уникнення проявів академічної недоброчесності в освітнього, наукового, просвітницького процесів.

1.10 Дотримання принципів доказової медицини є одним з етичних принципів ГО «Асоціація серцево-судинної допомоги сімейної медицини».

Головний принцип доказової медицини — кожне клінічне рішення повинно ґрунтуватися на наукових фактах, що доведені статистично на великій репрезентативній групі пацієнтів; жодна нова медична технологія (новий метод лікування, діагностики, профілактики) не може бути визнана без обов'язкової перевірки в умовах проведення рандомізованих контрольованих досліджень. Механізмом упровадження принципів доказової медицини в широку клінічну практику є проведення стандартизації медичної допомоги та впровадження формулярної системи. Основним методом доказової медицини (золотим стандартом) є рандомізовані контрольовані дослідження, коли пацієнти розподіляються на групи випадковим шляхом з використанням засобів рандомізації. У практичному плані доказової медицини ставить перед собою такі завдання: 1) підвищити якість надання медичної допомоги з огляду на ефективність, безпечність та вартість; 2) оптимізувати діяльність національної системи охорони здоров'я.

2. НОРМИ ДОТРИМАННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ТА ПРИНЦИПІВ ДОКАЗОВОЇ МЕДИЦИНИ

2.1. Дотримання академічної доброчесності та принципів доказової медицини передбачає: - коректне посилання на джерела інформації (цитування) у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про інтелектуальну власність, авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (науково-педагогічну, творчу, навчальну) діяльність; - контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти; об'єктивне і справедливе оцінювання результатів наукової та освітньої

діяльності; - повага прав і свобод, честі й гідності особистості; - визнання, повага і забезпечення свободи думки і слова учасників освітнього процесу; - не допускання домагань, приниження, експлуатації будь-якого характеру; - коректна, ввічлива, толерантна й недискримінаційна поведінка; - дотримання норм мовного етикету та правил ділової письмової й усної комунікації – дотримання принципів наукової етики, утримання від списування, плагіату, фальсифікації, привласнення наукових ідей та/ або допомоги іншим у таких діях; - відмова від поширення неправдивої та/або неперевіреної інформації про ГО «Асоціація серцево-судинної допомоги сімейної медицини» або учасників освітнього, наукового, просвітницького процесу, розкриття конфіденційної інформації та персональних даних інших осіб; - утримання від будь-яких форм корупції; - вирішення конфліктних ситуацій конструктивно, в атмосфері взаєморозуміння та поваги, предметно та справедливо; - утримання в усіх ситуаціях, у т.ч. під час реалізації академічної мобільності, міжнародних програм, грантів та проектів, від будь-яких дій і висловлювань, які суперечать етичним нормам і можуть завдати шкоди іншим людям та/або репутації, майну, фінансовому стану ГО «Асоціація серцево-судинної допомоги сімейної медицини» - вжиття заходів щодо профілактики порушень норм законодавства, етичних принципів та стандартів поведінки; - сумлінне виконання професійних обов'язків на високому якісному рівні; утримання від створення перешкод навчальному процесу, зокрема, від зайвих розмов, використання мобільних телефонів під час освітнього, наукового, просвітницького процесу; - відмова від надання прямо або опосередковано неправомірної вигоди чи подарунку іншим членам ГО «Асоціація серцево-судинної допомоги сімейної медицини» з метою схилити їх до протиправного використання службових повноважень; - формування культури діалогу, життя у взаєморозумінні, мирі та злагоді, ощадливого ставлення до довкілля; - сприяння розвитку здібностей, виховання відповідального ставлення до фізичного і психічного здоров'я та навичок здорового способу життя.

2.2. Дотримання академічної доброчесності здобувачами неформальної освіти, крім положень п.2.1. цього Положення, передбачає: – самостійне виконання індивідуальних письмових робіт, навчальних завдань, завдань контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); - посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - утримання від списування та/або використання будь-яких недозволених матеріалів, носіїв інформації чи технічних засобів під час заходів проміжного і підсумкового контролю; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

3. Види порушень академічної доброчесності та принципів доказової медицини під час здійснення освітньої, наукової, просвітницької діяльності

3.1 Порушенням академічної доброчесності та принципів доказової медицини вважається недотримання норм Розділу 2 цього Положення. Специфічними випадками порушень академічної доброчесності є такі: • академічний плагіат — оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства; Основними видами академічного плагіату є: клонування — копіювання, точне відтворення (слово в слово) чужого тексту та/або запозичення ілюстрацій з наступним представленням їх як авторських; копіювання — наявність матеріалу, що містить значну частину тексту та/або ілюстративне запозичення з одного джерела без змін. «знайти-замінити» — збереження основного змісту джерела зі зміною ключових слів і фраз; ремікс — парафраза матеріалів кількох джерел, упорядкованих так, щоб текст виглядав цілісним; гібрид поєднання цитованих джерел і скопійованих матеріалів (тексту, ілюстрацій) без посилання; мешап — мікс (змішування) скопійованих матеріалів з кількох джерел; агрегатор — текст та/або ілюстрації мають належне оформлення цитат, але майже не містять оригінальних думок, власного внеску автора (стосується лише наукових робіт, де обов'язковою частиною є

авторські дослідження); ретвіт — текст містить належне цитування, але, по суті, дублює формулювання та/або структуру першоджерела (стосується лише наукових робіт, де обов'язковою частиною є авторські дослідження); самоплагіат — оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів. • неналежне оформлення запозичення результатів інших науковців; • фабрикація — вигадання даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях, у т.ч. використання неіснуючих джерел (наявність в тексті посилань на неіснуючі джерела, недостовірні або неточні відомості про джерела); • фальсифікація — свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень, у т.ч. такі форми фальсифікації як: — підробка підписів в офіційних документах, — придбання робіт (наукових, методичних, дослідницьких, навчальних, тощо) в інших осіб чи організацій з наступним поданням їх як власних результатів освітньо-наукової діяльності; — здавання або репрезентація різними особами робіт з однаковим змістом як результату власної навчальної діяльності; — маніпулювання авторством або зневага до ролі інших дослідників в публікаціях; — надання відгуків або рецензій на наукові чи навчальні роботи без належного проведення їх експертизи; — включення до списку авторів навчальних, наукових видань або виконавців проекту осіб, які не брали участь у підготовці (написанні) та в отриманні результатів; — написання не своїх варіантів завдань на контрольних заходах; • списування — виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання; • обман — надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу, у т.ч. проходження процедур контролю знань підставними особами; • хабарництво — надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отриманих) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі; • необ'єктивне оцінювання — свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти, у т.ч. застосування системи оцінювання, що не відповідає декларованим цілям та завданням теми, дисципліни, практики, освітньої програми, тощо; відсутність об'єктивних критеріїв оцінювання; • неправомірна вигода — грошові кошти або інше майно, переваги, пільги, послуги матеріального або нематеріального характеру, що їх обіцяють, пропонують, надають або одержують безоплатно чи за ціною, нижчою за мінімальну ринкову, без законних на те підстав, що призводить на необ'єктивності оцінювання, у т.ч. такі форми набуття неправомірної вигоди як: примусові благодійні внески та примусова праця — примушення здобувачів неформальної освіти сплачувати гроші чи виконувати певну працю під загрозою зумисне завдати шкоди інтересам та правам особи у навчанні, побуті чи інших питаннях. • академічний саботаж — умисне невиконання або недбале виконання певних обов'язків, прихована протидія здійсненню чого-небудь; • ігнорування передбачуваних порушень академічної доброчесності іншими особами, або вчинення дій, спрямованих на приховування порушення; • використання шантажу чи підкупу; • непотизм, кумівство, перевищення повноважень, використання родинних зв'язків чи службового становища для отримання переваг у навчальній, пізнавальній, науковій чи адміністративній сфері; • вплив на результати анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості навчальних дисциплін; • симуляція погіршення стану здоров'я, хвороби з метою уникнення контрольних заходів оцінювання результатів навчання; • вчинення дій, спрямованих на попереднє та незаконне ознайомлення зі змістом матеріалів контролю; • використання систем и прихованих матеріалів (звукових, жестових та ін.) при виконанні групових заходів, тестів, тощо з однаковими варіантами; • вибіркоче цитування для поліпшення власних показників або для того, щоб догодити редакторам, рецензентам чи колегам; • надання спонсорам можливості ставить під загрозу незалежність дослідного процесу або повідомлення про результати таким чином, щоб сформулювати або поширити упереджене уявлення про дослідження; • наклеп, зловмисне звинувачення особи в скоєнні порушення принципів академічної доброчесності; • свідоме

перебільшення важливості та практичної значущості результатів; • свідоме створення або підтримка журналів та видавництв, які підривають авторитет наукових досліджень («хижацькі» журнали та видавництва); • крадіжка результатів досліджень у межах однієї наукової групи. Наведений перелік не є вичерпним та не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

3.2. Для прийняття рішення про порушення принципів академічної доброчесності та принципів доказової медицини організаційний комітет ГО «Асоціація серцево-судинної допомоги сімейної медицини» регулярно проводить аналіз матеріалів доповідей на предмет порушення принципів академічної доброчесності та принципів доказової медицини, розглядає звернення щодо можливого порушення принципів академічної доброчесності та принципів доказової медицини, приймає відповідне рішення по результатам такого розгляду.

4. Відповідальність за порушення академічної доброчесності та принципів доказової медицини

4.1. Підтверджене порушення академічної доброчесності та принципів доказової медицини учасниками освітнього, наукового, просвітницького процесу може спричинити академічні та юридичні наслідки, зокрема, вони можуть бути притягнені до юридичної відповідальності відповідно до закону та/або щодо них можуть бути застосовані академічні наслідки (академічна відповідальність). Порушення академічної доброчесності та принципів доказової медицини учасниками освітнього, наукового, просвітницького процесу спричиняє негативні її наслідки, зокрема вплив на імідж / репутацію ГО «Асоціація серцево-судинної допомоги сімейної медицини» та соціально-економічний розвиток країни. За підтверджене порушення академічної доброчесності та принципів доказової медицини учасники освітнього, наукового, просвітницького процесу можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності (згідно з частиною 5 статті 42 Закону України «Про освіту»).

4.2. За підтверджене порушення академічної доброчесності та принципів доказової медицини здобувачів вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності (згідно з частиною 6 статті 42 Закону України «Про освіту»): — повторне проходження оцінювання результатів навчальної діяльності ; — повторне проходження відповідного компонента освітньої, наукової, просвітницької програми; — виключення з членства ГО «Асоціація серцево-судинної допомоги сімейної медицини»

4.3. Якщо в діях особи, яка порушила академічну доброчесність та принципи доказової медицини, є ознаки правопорушення, то ця особа може бути притягнута до дисциплінарно цивільно-правової, адміністративної, кримінальної відповідальності на підставах та в порядку, встановлених законами України.

4.4. Кожна особа, стосовно якої порушено питання про недотримання нею академічної доброчесності та принципів доказової медицини, має такі права: — ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності та оскаржувати результати такої перевірки; - особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності; знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та визначення наслідків такого порушення, включаючи притягнення її до відповідальності; - вимагати розгляду питання про порушення нею академічної доброчесності та принципів доказової медицини; - оскаржувати рішення про застосування щодо неї наслідків порушення академічної доброчесності та принципів доказової медицини до органу, правомочного розглядати відповідні апеляції, або до суду чи інших компетентних органів держави.

4.5. Повідомлення про порушення академічної доброчесності та принципів доказової медицини має бути зроблене персоналізовано, анонімне повідомлення про порушення академічної доброчесності не розглядається.

4.6. Особам, які повідомили про порушення академічної доброчесності та принципів доказової медицини, ГО «Асоціація серцево-судинної допомоги сімейної медицини»

гарантує захист від переслідувань, за винятком випадків навмисної обмови, наклепу.

4.7. Застосування конкретного виду наслідків залежить від виду, форми, ступеня порушення академічної доброчесності та принципів доказової медицини та здійснюється відповідно до компетенції органів, які розглядають питання щодо порушення академічної доброчесності та принципів доказової медицини. Додатковими обставинами, які враховуються при визначенні конкретних наслідків порушення особою академічної доброчесності та принципів доказової медицини, є: — визнання особою своєї провини; — сприяння чи перешкоджання особою встановленню істини щодо порушення академічної доброчесності та принципів доказової медицини; системність порушень (наявність повторних або систематичних порушень академічної доброчесності та принципів доказової медицини чи етичних норм); ступінь впливу, масштабність наслідки порушення; — вірогідність та істотність негативного впливу на імідж/репутацію— інші обставини, які можуть мати значення.

5. Управління процесом забезпечення академічної доброчесності та принципів доказової медицини.

5.1 Культура академічної доброчесності та принципів доказової медицини спирається на багаторічний імідж ГО «Асоціація серцево-судинної допомоги сімейної медицини» який обумовлює його імідж, рівень якості заходів БПР.

5.2 Управління процесами забезпечення академічної доброчесності відбувається на всіх рівнях в рамках визначеної субординації та організаційної структури. Рівнями та суб'єктами управління процесами забезпечення академічної доброчесності є такі: • рівень особистості • рівень інституційний; • національний рівень; • міжнародний рівень.

5.3 Обов'язки суб'єктів управління процесами забезпечення академічної доброчесності та принципів доказової медицини визначаються їх посадовими інструкціями. До кола обов'язків суб'єктів управління процесами забезпечення академічної доброчесності відносяться • розвиток єдиної організаційної культури у т.ч. культури академічної доброчесності та принципів доказової медицини; • дотримання цінностей, організаційної культури та стандартів етичної поведінки, які визначені • налагодження ефективної діяльності підтримання її позитивного іміджу та репутації; • поширення ключових цінностей серед учасників освітнього, наукового, просвітницького процесу; • проведення регулярного оцінювання стану організаційної культури • мінімізація бюрократичних процедур до рівня, який забезпечить високу продуктивність роботи • проведення аналізу внутрішньої діяльності та процесів з метою виявлення можливостей їх покращення, запобігання порушень етичних стандартів.

5.4 Популяризація принципів академічної доброчесності та принципів доказової медицини проводиться на всіх рівнях управління забезпечує належне інформування, методичну, аналітичну та консультаційну підтримку особисто та з використанням інструментарію веб-сайту

6. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1 Положення про академічну доброчесність розглядається та затверджується правлінням.

6.2 Питання, не врегульовані даним Положенням, регулюються нормами чинного законодавства

Президент
Заслужений лікар України
Д.мед.н., проф.

Долженко М.М.